

Commissie van toezicht TURNHOUT

Gevangenis te 2300 TURNHOUT

Jaarverslag 2016

1. COMMISSIE VAN TOEZICHT

1.1. VOORSTELLING EN OPDRACHTEN

1. Het jaarverslag 2016 beoogt een zo realistisch mogelijk beeld te bieden van de activiteiten van de commissie van toezicht (CVT) bij de gevangenis van Turnhout gedurende het voorbije jaar.

Art. 138octies §2 van het KB van 21 mei 1965 houdende algemeen reglement van de strafinrichtingen schrijft voor dat de maandcommissarissen elke week de gevangenis bezoeken. De CVT kan hieraan onmogelijk gevolg geven. De werking van de CVT is immers volledig op vrijwilligheid gebaseerd.

In regel bezoeken elke maand twee maandcommissarissen de gevangenis. De secretaresse van de CVT kondigt hun komst op voorhand via mail aan de gevangenisdirectie aan, bereidt de dossiers (rapportbriefjes, eerdere tussenkomsten...) en vraagt de gevangenisdirectie toestemming tot bijstand van een adjudant.

Deze werkwijze biedt als voordeel dat maandcommissarissen 'kort op de bal' kunnen spelen, zodat problemen meteen kunnen aangepakt en desgevallend verholpen worden. Zij brengen tevens verslag uit van hun bevindingen op de eerstvolgende vergadering van de CVT.

Wat deze problemen zoal zijn, vindt U onder randnummer 3 van dit verslag.

Waar de vorige jaren de meeste klachten afkomstig waren van geïnterneerden, stelt de CVT een lichte stijging van klachten van gedetineerden vast.

De uitstroom van steeds meer geïnterneerden naar het FPC Gent zorgde van de weeromstuit voor een instroom van nieuwe gedetineerden, vaak uit de (recent gesloten) gevangenis van het Nederlandse Tilburg. Allicht is dit gegeven mede oorzaak van deze stijging.

2. Het hogervermelde KB (art. 138ter) bepaalt dat de CVT tot taak heeft:

1° een onafhankelijk toezicht te houden op de gevangenis bij dewelke zij is opgericht, op de bejegening van de gedetineerden en op de naleving van de betreffende voorschriften;
2° aan de Minister en aan de Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek, advies en inlichtingen te geven betreffende aangelegenheden in de gevangenis die rechtstreeks of onrechtstreeks met het welzijn van de gedetineerden verband houden en voorstellen te doen die zij gepast acht;
3° ten behoeve van de Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen jaarlijks een verslag op te stellen betreffende alles wat betrekking heeft op de bejegening van de gedetineerden en op de naleving van de voorschriften terzake, in de gevangenis waarvoor zij bevoegd is.

Ook het voorbije jaar hebben de hierna vermelde leden van de CVT bij de gevangenis te Turnhout met bijstand van mw. Carine Jansen getracht hieraan zo goed mogelijk gevolg te geven.

Verskillende leden hebben tevens hierna gemelde studiemomenten bijgewoond c.q. de CVT.

- **20 januari 2016 te Brussel - Dag van de Commissies van Toezicht**
Toepassing van de internationale normen voor het toezicht op de detentieplaatsen. Welke rol zullen de CVT vervullen bij de tenuitvoerlegging van het Optioneel Protocol bij het VN-Verdrag tegen foltering (OPCAT)?
- **19 februari 2016 Voordracht te Beerse - prof. dr. Chris Dillen (docent VUB)**
Forensische Psychiatrie in Vlaanderen, Toerekeningsvatbaarheid en begeleiding van geïnterneerden.

- **21 april 2016 Voordracht te Geel - Prof. dr. J.J. Cassiman**
Het verband tussen erfelijkheid en criminaliteit.
- **27 mei 2016 Overleg voorzitters CVT in de gevangenis te Antwerpen**
Wetsontwerp Toezicht en klachtrecht – Krachtlijnen (27/05/2016) – Rol en functie van de CVT – Rol en functie van de Centrale Toezichtsraad voor het gevangeniswezen..
- **5 juli 2016 Overlegvergadering Marc Hendrickx, directeur gevangenis Turnhout , Stijn Mannaert, voorzitter CVT en Carine**
Jaarverslag 2015 – Radicalisering – Zelfmoorden/overbevolking – Sluiting C-blok Turnhout - Uitstroom geïnterneerden - Personeelsbezetting
- **4 oktober 2016 Hoorzitting te Brussel - Federaal Parlement**
Wetsontwerp tot wijziging van de rechtspositie van gedetineerden en van het toezicht van de gevangenis en houdende diverse bepalingen inzake justitie.
- **24/11/2016 te Brussel - Dag van de Commissies van Toezicht**
Gevangenis en radicalisering en de rol van de maandcommissaris.
- **28 december 2016 Overlegvergadering Marc Hendrickx, directeur gevangenis Turnhout en Stijn Mannaert, voorzitter CVT**
Bespreking jaarverslag 2016.

1.2. SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE

<i>Stijn Mannaert</i>	<i>Voorzitter</i>
<i>Lieve Vanermen</i>	<i>Ondervoorzitter</i>
<i>Michel Mertens</i>	<i>Lid-geneesheer</i>
<i>Freddy Mols</i>	<i>Lid-advocaat</i>
<i>Marcel Paeshuyse</i>	<i>Lid</i>
<i>Guido Peeters</i>	<i>Lid</i>
<i>Jozef Peeters</i>	<i>Lid</i>
<i>Herman Van Brecht</i>	<i>Lid</i>
<i>Gert Vervoort</i>	<i>Lid</i>

1.3. WERKING VAN DE COMMISSIE

<u>Rondgang</u>	<u>maandcommissaris</u>	<u>vergadering</u>
27/01/2016	Stijn Mannaert - Freddy Mols	27/01/2016
11/02/2016	Michel Mertens - Jozef Peeters	17/02/2016
14/03/2016	Lieve Vanermen - Guido Peeters	16/03/2016
15/04/2016	Marcel Paeshuyse - Herman Van Brecht	20/04/2016
17/05/2016	Freddy Mols - Gert Vervoort	18/05/2016
11/06/2016	Stijn Mannaert - Marcel Paeshuyse	15/06/2016
14/07/2016	Michel Mertens - Guido Peeters	20/07/2016
12/08/2016	Freddy Mols - Gert Vervoort	24/08/2016
15/09/2016	Jozef Peeters - Herman Van Brecht	21/09/2016
13/10/2016	Stijn Mannaert - Lieve Vanermen	19/10/2016
15/11/2016	Marcel Paeshuyse - Gert Vervoort	23/11/2016
15/12/2016	Marcel Paeshuyse - Herman Van Brecht &	
16/12/2016	Stijn Mannaert	20/12/2016

Voordrachten voorafgaand aan onze vergaderingen

20 april 2016 - Dominique Cnaepkens, hoofd preventieadviseur gevangenis

Brand- & evacuatieplan in de gevangenis en de geplande renovatiewerken.

13 oktober 2016 - Het team voor de gevangenen van CAW DE KEMPEN

Bespreking veel voorkomende klachten door CAW en CVT

19 oktober 2016 - Marc Hendrickx, directeur gevangenis Turnhout

"Anders werken 2016" - Implementatie nieuwe werkwijze in de gevangenis Turnhout

23 november 2016 - Tom Goossen, directeur Justitiehuis Turnhout

Toelichting over de werking en de taken van het Justitiehuis

2. GEVANGENIS

De volgende 3 thema's krijgen speciale aandacht in het jaarverslag 2016 (brief CTRG 22/12/2016)

Thema 1: Gezondheidszorg in de gevangenis, interne en externe zorgverlening

- De Centrale raad stelt voor om de zelfmoorden in de gevangenissen te onderzoeken.

Thema 2: Geweld in de gevangenissen

- Orde, veiligheid en gebruik van dwang p. 9
- Tuchtregime p. 9
- Disciplinaire afzondering p. 10

Thema 3: Voorbereiding van de re-integratie, detentieplan

- Vorming en opleiding p. 7
- Detentieplan p. 9

2.1. MATERIËLE OMSTANDIGHEDEN VAN DETENTIE

Informatie inzake de inrichting: Turnhout 30 december 2016

Capaciteit van de inrichting	Volgens Blx: 262 (20% overbevolking inbegrepen)	
Aantal personen die van hun vrijheid zijn beroofd	Omdat de PI-Turnhout ook een arrondissementeel arresthuis is, fluctueert dit cijfer. Het is namelijk afhankelijk van de beslissingen van de onderzoeksrechters, van de Raadkamers en van de Kamer van Inbeschuldigingstelling. Het cijfer schommelt tussen 280 en 310.	
Verdeling beklaagden / veroordeelden (in voorkomend geval)	Beklaagden schommelt rond de 101 personen	Veroordeelden schommelt rond de 128 personen
Indeling per geslacht (in voorkomend geval)	Mannen: alle gedetineerden in Tu zijn mannen	Vrouwen: er verblijven geen vrouwelijke gedetineerden in TU
Aantal gedetineerden van vreemde nationaliteit	Op 30 december 2016 verbleven er 170 gedetineerden van vreemde nationaliteit.	

Aanvullende opmerkingen: Totale bezetting op 30/12/2016: **308**

2.2. ONTHAAL VAN DE NIEUWE GEDETINEERDEN

- Welke informatie ontvangen personen die van hun vrijheid zijn beroofd bij hun aankomst in de inrichting?:
Elke verblijfsruimte is voorzien van een huishoudelijk reglement dat zowel een generiek gedeelte (geldig voor alle gevangenissen) als een specifiek gedeelte (voor Turnhout) bevat. Daarnaast is er het infokanaal op de televisie die op elke verblijfsruimte aanwezig is. Alle beklaagden worden onthaald door een maatschappelijk assistent en opgevolgd door JWT.
- In welke vorm (bijv. huishoudelijk reglement, informatieve brochures over het leven in de gevangenis, over procedures inzake vervroegde invrijheidstelling, over bezoekrecht)?
HHR, infokanaal, onthaalgesprek, contacten met PSD, inlichtingen door andere medewerkers (directie, bewarend kader).
- Is er sprake van bijzondere bepalingen voor buitenlandse gedetineerden, ongeletterden of analfabeten?
Generieke gedeelte van huishoudelijk reglement bestaat in het Frans. Er is een Duitse, Engelse en Spaanse versie van het specifiek gedeelte beschikbaar.
- Eventuele opmerkingen: /

2.3. HYGIËNE, VOEDING EN LEEFRUIMTE

2.3.1. Hygiëne en sanitaire voorzieningen

- Hebben alle gedetineerden toegang tot de toiletten onder betamelijke omstandigheden en bieden zij hen een vorm van privacy?
Op de nieuwe vleugel is elke verblijfsruimte voorzien van een afsluitbare sanitaire hoek waarin toilet met spoeling en lavabo. In het oude gedeelte is elke verblijfsruimte voorzien van een toilet met spoeling en lavabo. In het oude gedeelte bestaat de privacy er onder meer in dat de gedetineerde individueel op de kamer verblijft.

Is er een voldoende aantal baden en douches aanwezig? Ja

Vleugel A: 3 per sectie, 9 in totaal

Vleugel B: 3 per sectie, 9 in totaal

Vleugel C: 2 per sectie
Vleugel D: 8 per sectie, 16 in totaal

- *Hoe is het gesteld met de netheid en de hygiëne van de sanitaire voorzieningen? Wat zijn de bepalingen om de sanitaire voorzieningen schoon en in goede staat te houden?*
Douches in oude gevangenis zijn recentelijk gerenoveerd. Worden dagelijks geïetst.
- *Wat is de frequentie van de douchebeurten (voor werkende gedetineerden/voor de anderen)?*
3x/week voor iedereen, dagelijks voor diegenen die werken en na sport.
- *Welk hygiëneproduct wordt er uitgedeeld en hoe vaak?*
Elke inkomende van vrijheid ontvangt een pakket inkomende. Dit bevat: een kam, zeep, douchegel, tandenborstel, tandpasta, scheerschuim, balpen, briefpapier, 2 postzegels, 2 omslagen, scheerkrabbertje.
Gedetineerden die geen geld hebben kunnen via de welfare toiletproducten bekomen. Gedetineerden die beschikken over de nodige financiële middelen worden geacht via de kantine de nodige toiletproducten aan te kopen.

2.3.2. Voeding

- *Wat is het jaarlijkse budget voor voeding (en het bedrag dat per dag voor elke gedetineerde wordt uitgetrokken)?*
Het budget voor onderhoud en voeding gedetineerden bedraagt voor 2016 in totaal 363.000 euro. Dit budget werd berekend aan een dagprijs per gedetineerde van 3,77 euro voor onderhoud en voeding, waarvan 3,47 euro per dag voor voeding.
- *Is er in bijzondere voedingsregimes voorzien voor zieken, oudere gedetineerden en, in voorkomend geval, kinderen die hun moeder vergezellen?*
Enkel op medisch advies worden bijzondere voedingsregimes voorzien. In Turnhout worden geen vrouwen gedetineerd.
- *Worden voedingsregimes van religieuze aard gerespecteerd?*
Ja, men heeft de keuze tussen een gewoon menu, een menu zonder varkensvlees en een vegetarisch menu. Tevens wordt voorzien in voedingsregimes die door de geneesheer worden voorgeschreven: diabetes, vetloos, zoutarm, glutenvrij, ... Voor gedetineerde die het joodse geloof belijden, wordt koosjer voedsel aangeleverd door de joodse gemeenschap.
- *In welke staat verkeert de keuken waarin de maaltijden worden bereid? Wordt zij regelmatig gecontroleerd op hygiëne en veiligheid?*
De keuken wordt onderworpen aan dezelfde keuring als alle Horeca-irichtingen en grootkeukens. Deze zeer strenge keuring gebeurt door het Federaal Agentschap voor de voedselveiligheid.
- *Voldoen de door de kantine aangeboden producten aan de behoeften en vragen van de gedetineerden? Zo ja, hebben zij een redelijke prijs?*
Er staan meer dan 200 artikelen op de gewone wekelijkse kantinelijst. Daarbuiten kunnen de gedetineerden nog verzorgingsproducten, zuivel- groenten en fruit, vlees en bereide gerechten aankopen. Kranten en tijdschriften kunnen ook besteld worden.
Sommige gedetineerden willen goedkope producten terwijl andere daarentegen bereid zijn (of geld hebben) om merkproducten te kopen. Gelet op het grote aankoopvolume kunnen wij de meeste artikelen aanbieden tegen een vergelijkbare prijs als in de kleinhandel.

2.3.3. Leefruimte

- *Beschikken alle gedetineerden over een eigen bed? indien niet, wat is de verhouding gedetineerden die niet over een eigen bed beschikken?*
Sinds eind november 2016 is het aantal gedetineerden beginnen stijgen door de sluiting van de gevangenis te Tilburg (NL). Op 28 december 2016 dienden 28 gedetineerden op de grond te slapen. Het voorgaande geldt niet voor wat betreft de geïnterneerden. Dezen beschikken elk over 1 bed en hebben een eigen cel.
- *Hoe delen de groepen (per twee, drie of vier) de gemeenschappelijke cellen? Worden de groepen samengesteld en volgens welke criteria wordt gedetineerden een bepaalde cel toegewezen?*
Het oorspronkelijke en oudste gedeelte van de gevangenis is sinds januari 2013 de afdeling sociaal verweer. De geïnterneerde abnormalen worden allen individueel gehuisvest.
De nieuwe vleugel huisvest beklagden en veroordeelden. Het betreft duo-cellen en enkele triocellen. Toewijzing gebeurt op basis van beschikbare plaatsen, roken/niet roken, taal, religie. Op eigen verzoek van de gedetineerden kunnen 1x/week cel-wissels worden uitgevoerd, beperkt in aantal en op vaste tijdstippen.

2.4. GEZONDHEID IN DE GEVANGENIS

2.4.1. Toegang tot medische verzorging

- *Wat zijn de voornaamste medische problemen?*
Letsels van vechtpartijen;
Opvolging van verslavingsproblematiek;
Verkoudheden en welvaartsziekten zoals hart- en vaatproblemen en diabetes.
Wondzorg
TBC-problematiek (screening + isolatie)

- *Waar vinden de spreekuren plaats en onder welke omstandigheden?*
Er zijn 2 verpleeglokalen ter beschikking
één op afdeling sociaal verweer
één op afdeling beklaagden en veroordeelden
Dit gebeurt in goede omstandigheden. Elke consultatie gebeurt privé voor de gedetineerden (arts + verpleegkundige/gedetineerde). Er staat wel een PBA aan de deur om in te grijpen indien nodig. De medische dienst beschikt niet over het nieuwste materiaal maar geeft aan zich goed te kunnen behelpen met wat er voor handen is.
- *Hoe vaak bezoekt het medische personeel de detentieruimten?*
Medicatiebedeling gebeurt door verpleegkundigen op cel. In deze omstandigheden bezoekt het medische personeel dagelijks de detentieruimten. Op vleugel C dient het personeel de medicatie toe.
Gedetineerden die op strafcel verblijven worden dagelijks door arts en verpleegkundige gezien. Bij dringende interventies wordt uiteraard op cel gegaan.
- *Is er dag en nacht medisch personeel aanwezig?*
Op weekdays zijn er algemeen verpleegkundigen aanwezig van 7.00h tot 21.00h. In het weekend van 7.00h tot 19.30h. Er is ook steeds een (externe) arts met permanentie.
Psychiatrisch verpleegkundigen zijn aanwezig van maandag tot vrijdag van 7.30h tot +- 17h. In het weekend, 's avonds en 's nachts en op feestdagen is er geen psychiatrisch verpleegkundige aanwezig.

Samenstelling medisch team

- *Hoe is het medische personeel samengesteld (aantal artsen, verpleegkundigen, psychologen, psychiaters, ander personeel)?*

4 artsen	1 tandarts
1 kinesist	1 ergotherapeut
6 verpleegkundigen waarvan 3 psychiatrisch	3 psychologen (2 VT& 1 loopbaanonderbreking)
verpleegkundigen	3 maatschappelijk assistenten + 1 voor het zorgteam
4 zelfstandig verpleegkundigen	
1 psychiater	
- *Stemmen de werktijden overeen met de behoeften van de gevangenis?*
Op weekdays zijn er algemeen verpleegkundigen aanwezig van 7u00 tot 21u00 In het weekend van 7u00 tot 19u30 Er is ook steeds een arts met permanentie.
Psychiatrisch verpleegkundigen zijn aanwezig van maandag tot vrijdag van 7.30h tot +- 17h (supra).

2.4.2. Bijzondere verzorging voor geestesgestoorde gedetineerden

- *Zijn er in de voorbije 12 maanden bij gedetineerden in de inrichting ziektes of geestesstoornissen vastgesteld? Zo ja, bij hoeveel personen?*
De PI Turnhout heeft een afdeling sociaal verweer waar ca. 78 geïnterneerde abnormalen verblijven en ook beklaagden/veroordeelden met een psychiatrische problematiek. Zij worden op de afdeling opgenomen ingevolge beslissingen van de Commissies tot Bescherming van de Maatschappij respectievelijk van de Dienst Detentiebeheer. De PI Turnhout stelt geen diagnose as such voor deze groep, dit gebeurde eerder en elders.
Turnhout neemt dus ook (tijdelijk of langer) veroordeelden op uit andere gevangenis waar bij psychiatrische problemen worden benoemd. Deze personen worden gehuisvest op de afdeling sociaal verweer en opgenomen in de werking van deze diensten.
- *Wat is de volgende stap bij een dergelijke vaststelling (overbrenging naar een psychiatrisch ziekenhuis, verwijzing naar een speciale afdeling binnen de inrichting, geen enkele bijzondere bepaling)?*
supra
- *Wie is er belast met de behandeling van die zieken (een psychiater, een huisarts)?*
Een behandeling zoals in de reguliere psychiatrische zorg is in de gevangenis niet mogelijk. Sinds november 2014 worden geïnterneerde abnormalen opgenomen in het FPC in Gent en sinds april 2016 op de afdeling LFPZ Bierbeek. De gevangenis beschikt over een zorgteam dat o.a. pre-therapeutische opdrachten heeft.
- *Hoeveel psychiaters werken er in de inrichting en hoelang zijn zij aanwezig?*
Aan zowel het zorg - als PSD-team is 1 (dezelfde) psychiater toegevoegd. Psychiater is aanwezig op dinsdag en op donderdag, telkens gedurende ca. 7 uren.

2.5. ACTIVITEITEN VAN DE GEDETINEERDEN

2.5.1. Bezoeken

- *Wat is het aantal toegestane externe bezoeken (beklaagden en veroordeelden)?*
3x/week waarvan minstens één in weekend (conform bepalingen algemeen gedeelte huishoudelijk reglement).
- *Hoe lang duren zij?*
1h per bezoek
Ongestoord bezoek: na 1 maand detentie, 2x 2h/maand (één OB wordt gerekend als 1 bezoek, supra)

- *Welke informatie wordt verstrekt om het contact met en de bezoeken aan een gedetineerd familieled mogelijk te maken?:*
Huishoudelijk reglement, infokanaal, onthaalgesprek.
- *Is er sprake van bijzondere bepalingen voor bezoeken van kinderen van gedetineerden?*
Het laatste bezoek op woensdag is voorbehouden voor kinderen van gedetineerden. Maandelijks wordt op zondagnamiddag een kinderbezoek georganiseerd dat zich enkel richt tot (groot)ouders en hun (klein)kinderen. Er wordt telkens een activiteit georganiseerd (bv. knutselen, muziek, toneel) door vrijwilligers van het CAW.
- *Stelt de gevangenis een wachtruimte voor familieleden ter beschikking?*
Ja
- *Onder welke materiële omstandigheden verlopen de bezoeken aan tafel?*
Zaal waar 18 tafels staan: gedetineerde aan ene zijde, bezoekers (max. 3 volwassenen + kinderen (tot 12j onbeperkt) aan andere zijde; speelhoek voor kinderen aanwezig. In de bezoekszaal staan drank- en versnaperingautomaten.
- *Biedt de gevangenis alternatieven voor gedetineerden die nooit extern bezoek krijgen?*
Telefonische contacten en bezoektransfer (= tijdelijke overplaatsing naar andere gevangenis waar wel bezoek kan komen).

2.5.2. Telefoon

- *Hoe vaak hebben de gedetineerden de mogelijkheid om te telefoneren?*
210 minuten per week. Eén gesprek kan maximaal 15 minuten duren.

2.5.3. Vorming en opleiding

- *Welk soort onderwijs kunnen personen die van hun vrijheid zijn beroofd daadwerkelijk krijgen?*
In de PI Turnhout worden taal- en computerlessen georganiseerd (Engels, multimedia, Excel, PowerPoint en Autocad). In 2016 werd het aanbod uitgebreid met lessen vanuit centrum basiseducatie: veiligheid op het werk (VCA) en werk zoeken.
In Turnhout komt daarnaast 1 dag per week een medewerker van VOCVO die gedetineerden helpt met individuele leervragen. Dit kan gaan om vragen rond de examencommissie, open universiteit, behalen getuigschrift bedrijfsbeheer, groepscursussen in de eigen of een andere gevangenis en opleidingen buiten de gevangensmuren (in het kader van de uitwerking van reclassering).
- *Hoeveel procent van de gedetineerden neemt deel aan de opleidingsactiviteiten?*
Gemiddeld schrijft zo'n 10% zich in voor deelname aan een groepscursus. Tijdens een referentieperiode in oktober 2016 hebben we kunnen noteren dat een 14% van de populatie deelnam aan het groepsaanbod onderwijs; 8,3% van de populatie werd opgevolgd in het kader van een individuele leervraag. Deze cijfers betreffen uiteraard een momentopname.
- *Heeft iedere gedetineerde die dat wenst toegang tot de opleidingsactiviteiten?*
Gedetineerden worden enkel uitgesloten van het volgen van onderwijs indien zij een tuchtsanctie ondergaan of onder een veiligheidsmaatregel of -regime staan. Uitzonderlijk neemt de directie een individuele beslissing tot uitsluiting omwille van een veiligheidsrisico.
De geïnterneerden kunnen niet deelnemen aan de taallessen, Deze lessen gaan immers door in een lokaal op de afdeling voor beklaagden/veroordeelden waar het niet mogelijk is om een toilet-pauze voor hen te voorzien. Een ander lokaal is niet beschikbaar.
- *Is de keuze van de opleiding verenigbaar met de doelstelling van re-integratie van de gedetineerden?*
De vaardigheden omtrent taal en computer kunnen een pluspunt betekenen bij de resocialisatie.
- *Wordt het onderwijs vergoed? Zo ja, in welk(e) geval(len) en tot welk bedrag?*
Gedetineerden die een cursus volgen en afmaken, kunnen aanspraak maken op een uurloon van 0,62 euro voor de gevolgde uren.
- *Waar vinden de opleidingsactiviteiten plaats? Zijn de gebruikte ruimten aangepast?*
Er zijn twee leslokalen, waarvan één computerlokaal (12-tal computers). Het computerlokaal wordt enkel gebruikt voor computerlessen; het andere leslokaal is multifunctioneel en wordt gedeeld gebruikt voor onderwijsaanbod, vormingen welzijn, gespreksgroepen, islamitische gebedsdienst, ontspanningsaanbod CAW,...
De lokalen zijn infrastructuurueel uitgerust voor dit opleidingsaanbod. Zoals toegelicht is het organisatorisch niet haalbaar om geïnterneerden te laten deelnemen aan de taallessen. Er kunnen max. 15 gedetineerden deelnemen aan opleidingsactiviteiten.

2.5.4. Werk

- *Welke mogelijkheden zijn er om binnen de inrichting te werken, in vergelijking met de mogelijkheden in de buitenwereld?*
De tewerkstelling binnen de gevangenis is beperkt.
In de gevangenis van Turnhout kunnen een dertigtal gedetineerden werken in een werkhuis. Hier worden werkzaamheden verricht voor externe aannemers. Dit gaat meestal om plak- en vouwwerk. De gedetineerden worden betaald per hoeveelheid afgewerkte stuks. Om meer gedetineerden werk te geven, wordt gestreefd naar een halftijdse tewerkstelling.
Verder zijn er nog een aantal jobs in de huishoudelijke dienst: diender sectie, keuken, kleedkamer, onderhoud, bibliotheek ...). Ongeveer een veertigtal gedetineerden worden hier voltijds of deeltijds tewerkgesteld.

- **Wanneer er onvoldoende werk is voor de gedetineerden, hoe vindt de selectie van degenen die werken dan plaats?**
De directie maakt een selectie van gedetineerden die kunnen of mogen werken. Tegenindicaties hierbij kunnen zijn: psychiatrische problematieken, veiligheidsrisico's. Gedetineerden voor een vertrouwensjob worden geselecteerd door de directie aan de hand van een aantal criteria. De meeste gedetineerden worden ingeschreven op een wachtlijst voor een job. Zij worden opgeroepen aan de hand van hun rangschikking op de lijst.
- **Wat zijn de werkomstandigheden (veiligheidsnormen, geschiktheid van de ruimten) in vergelijking met de buitenwereld?**
De inrichting beschikt over een werkhuis waar eenvoudige werken worden uitgevoerd. In principe is de opdrachtgever (externe aannemer) verplicht om de nodige arbeidsbeschermingsmiddelen te voorzien. Gelet op de eenvoudige werken is dit zeer beperkt.
- **Wat is de gemiddelde vergoeding voor het werk?**
In het werkhuis wordt gestreefd naar een gemiddeld uurloon van 2,10 euro. De gedetineerden krijgen een stukloon, dus varieert de verloning naargelang hun inzet en kunde. Bovendien promoten wij een deeltijdse tewerkstelling zodat het verschil met de huishoudelijke diensten beperkt blijft. Gedetineerden die werken in de huishoudelijke diensten wordt een vast uurloon betaald variërend van 0,95 euro tot 1,10 euro.

2.5.5. Lichaamsbeweging, vrije tijd en culturele activiteiten

- **Wordt de eis van minimaal één uur lichaamsbeweging (of wandelen) in de buitenlucht voor alle gedetineerden gerespecteerd?**
Het normale regime voorziet 2x 1h wandeling van ma-za; op zondag is er 3h wandeling. Gedetineerden die het voorwerp uitmaken van een disciplinaire maatregel kunnen 1h/dag gaan wandelen.
- **Welke sportieve activiteiten kunnen de gedetineerden uitoefenen? Hoe vaak en hoelang kunnen zij dit doen?**
Per week kan men twee keer fitnessen en twee keer deelnemen aan een buitensportactiviteit (voetbal, volleybal en conditietraining). Deze sportmomenten duren telkens een uur.
- **Welke andere vormen van vrijetijdsbesteding zijn er mogelijk, met inbegrip van culturele activiteiten (workshops leren schrijven, toneel)?**
Zie onderstaande tabel uit het jaarverslag 2016 hulp- en dienstverlening van de Vlaamse Gemeenschap

Aanbod activiteiten

Onderwijs

Taal: Engels
ICT: Autocad, Multimedia, Excel, PowerPoint
CBE: Werk zoeken, Veiligheid op het werk (VCA)
Individuele leertrajecten

Welzijn en gezondheid

Individuele gesprekken JWT – CAW De Kempen
Individuele gesprekken CGG Kempen
Individuele gesprekken CAP (tot maart 2016)
Individueel aanbod AA
Activiteiten met directe sociale omgeving bv. film, roos voor Valentijn, fiesta fiesta, Suikerfeest, etentje met partner
Maandelijks kinderbezoek
Reeks filosoferen

Wekelijks ontspanningsavond ('t Klapke, spelletjes-avond, bingo, film, kaarten,...)
Voorleesverhalen voor papa's
Moestuinproject voor geïnterneerden
Individueel aanbod AA
Voorleesverhalen voor papa's
Quiz georganiseerd door trajectbegeleiding
Drugwijzer

Herstelgerichte activiteiten

Regionaal hertelproject Retoer
Aanbod dader-slachtofferbemiddeling Suggnomè
Slachtoffer in beeld

Tewerkstelling

Individuele gesprekken detentieconsulent VDAB

Culturele activiteiten

Buiten Beeld
Jaarlijkse BBQ
In/Out muziekproject Dirk Proost
Culinaire workshop
Bibliotheek
Wekelijks bibliotheekmoment
Samen lezen: groepsaanbod

Volksspelen
Kubben
Zomerquiz
Muziekoptreden

Sport

Fitness
Buitensport
Yoga
Kubben

- *Is er een zaal of een andere ruimte voorbehouden voor vrijetijdsbesteding?*
Er zijn 5 lokalen waar begeleide groepsactiviteiten georganiseerd kunnen worden. De lokalen worden gebruikt door het zorgteam, de Vlaamse Gemeenschap en de erediensdiensten. Activiteiten met bezoekers vinden plaats in de bezoekszaal, buitenactiviteiten op de wandeling.
- *Eventuele aanvullende opmerkingen:*
Voor de geïnterneerde abnormalen bestaat sinds september 2014 de mogelijkheid om onderlinge celbezoeken af te leggen.

2.6. REGIME EN DISCIPLINE

2.6.1. Algemeen

ORDE, VEILIGHEID EN GEBRUIK VAN DWANG

- *Hoe vaak doen incidenten zich voor waarbij geweld of dwang wordt gebruikt (volgens de gedetineerde personen, de directeur, de registers of enige andere bron)?*
Gedurende de periode januari - half september 2016 werd de registratie niet nauwgezet opgevolgd. We beschikken voor die periode dus niet over volledige gegevens. Ruw geschat zou het gaan om een 200 tussenkomsten waarbij 'geweld' of 'dwang' werd gebruikt.
Voor de periode half september tot einde december 2016 werden 62 gevallen geregistreerd in het register "gebruik dwangmiddelen". Bij deze gevallen werd echter niet noodzakelijk geweld of echte dwang gebruikt. Ook overbrengingen naar de strafcel onder begeleiding of bewegingen met gebruik van handboeien worden geregistreerd in dit register.
- *In welke gevallen is het gebruik van dwangmiddelen (handboeien,...) toegestaan?*
Het gebruik van dwangmiddelen is bepaald door de basiswet (art. 119 - 121). Gebruik van dwang is mogelijk "met het oog op de handhaving van de orde of de veiligheid (...) wanneer deze doelstelling op geen enkele andere wijze kunnen worden bereikt en voor zover strikt noodzakelijk"
- *Worden al die gevallen in een register genoteerd?*
Ja, elk gebruik van dwang wordt opgenomen in een bijzonder register, beheerd door PA.
- *Hebben de personen tegen wie die middelen gericht waren een arts kunnen raadplegen?*
Het gebruik van deze middelen is steeds het gevolg van een crisissituatie waarin onmiddellijke en doeltreffende interventie noodzakelijk is. Een arts raadplegen zal in deze omstandigheden niet compatibel zijn met het bewaren van de orde en veiligheid en het vrijwaren van de fysieke integriteit van medewerkers en gedetineerden.
- *Hoelang mogen dwangmiddelen worden gebruikt?*
Directie beslist over de stopzetting van het dwangmiddel. Basiswet schrijft voor dat deze "redelijk moet zijn" en "in verhouding staan tot het nagestreefde doel".
- *Worden fouilleringen en naaktfouilleringen respectvol en met de nodige tact uitgevoerd?*
De vigerende richtlijnen worden nageleefd (bijv. na ongestoord bezoek, en na elk bezoek worden 1 à 2 personen ad random uitgekozen) en werden via dienstorder aan het personeel meegedeeld. Ook de gedetineerden worden ingelicht over deze richtlijnen.

TUCHTREGIME

- *Welke daden en welk gedrag worden het vaakst bestraft?*
Betreft vooral incidenten van verbale en/of fysieke agressie en van bezit van verboden voorwerpen (medicatie, drugs, GSM, USB)
- *Wat is de gemiddelde aard en duur van de opgelegde straffen?*
Aard en duur van tuchtsancties is bepaald in Collectieve Brief, nr. 124 (06.09.2013). In praktijk is de 'Afzondering in de aan de gedetineerde toegewezen verblijfsruimte' de meest toegepaste straf. Gemiddelde duur is ca. 1 week. Bij fysieke agressie kan de gedetineerde opgesloten in een strafcel voor maximum 9 dagen.
- *Hoeveel personen zijn er gedurende een bepaalde periode gestraft in verhouding tot het totale aantal personen die van hun vrijheid zijn beroofd?*
In verhouding tot het bevolkingsaantal, staat dagelijks ca. 6% van de gedetineerden onder tuchtsanctie (waarvan 4% effectief en 2% voorwaardelijk). Het aantal waarschuwingen is te verwaarlozen.

2.6.2. Disciplinaire afzondering

- *Wat zijn binnen de inrichting de motieven die leiden tot het plaatsen in een strafcel?*
Fysieke agressie t.a.v. medewerkers en gedetineerden, ernstige bedreigingen tav medewerkers en gedetineerden, vernielingen van materialen.
- *Beschikt een persoon in afzondering steeds over minimaal één uur beweging per dag in de buitenlucht?*
Ja

- *Wordt er vóór de afzondering een controle door een arts uitgevoerd en ligt de nadruk bij het onderzoek op de gezondheidstoestand van de gedetineerde?*
Plaatsing op strafcel is meestal gevolg van een crisissituatie.
Een arts, in regel niet aanwezig wanneer het incident zicht voordoet, raadplegen voor de afzondering zal in deze omstandigheden niet compatibel zijn met het bewaren van de orde en veiligheid en het vrijwaren van de fysieke integriteit van medewerkers en gedetineerden.
- *Hoe vaak vindt een dergelijk medisch onderzoek tijdens de afzondering plaats?*
Dagelijks
- *Wie heeft er toegang tot de gedetineerde in afzondering en hoe wordt dit kenbaar gemaakt?*
Directie, medische dienst, bewarend personeel, geestelijke raadslieden, zorg, administratieve diensten, Commissie van Toezicht.
Monografie, dienstnota's, opleidingen.

2.6.3. Gebruik van dwang

- *Organisatie van fouilleringen en naaktfouilleringen ?*
Kledijfouille: ja, bij raadpleging van de advocaat, na bezoek en bij gesprek met de directeur.
Naaktfouille: ingevolge individuele motivering van de directeur: na ongestoord bezoek en na elk bezoek worden 1 à 2 personen ad random uitgekozen
- *Worden de incidenten waarbij dwang wordt gebruikt, ingeschreven in een register? Inachtneming van de opgelegde voorwaarden*
Ja, het register is opgesteld conform de omzendbrief.

2.7. OVERLEGORGAAN VOOR DE GEDETINEERDEN

Twee afzonderlijke overlegorganen: 1 voor gedetineerden & 1 voor geïnterneerden.

2.8. UITVOERING VAN HET INDIVIDUEEL DETENTIEPLAN (ZIE 2.5.)

Individuele detentieplannen zijn er niet. Zoals hoger vermeld is er een (beperkt) aanbod van werk en zijn er mogelijkheden tot vrijetijdsbesteding (met inbegrip van cultuur, opleiding...), doch dit wordt niet vertaald in concrete plannen en dito trajecten.

3. BEHANDELING VAN DE AANVRAGEN ONTVANGEN DOOR DE CVT

- *Hoe ziet u de samenwerking tussen de commissie van toezicht en de directie van de inrichting, het bewakingspersoneel, het administratief, medisch en psychosociaal personeel?*
Deze samenwerking wordt door ons als zeer positief ervaren. De directie antwoordt steeds correct en gemotiveerd op vragen van onzenwege. Ook tijdens hun rondgang kunnen de maandcommissarissen steeds met hun directe vragen terecht bij de verantwoordelijke adjudant(en) of aanwezige cipiers.
- *Hoeveel klachten/verzoeken heeft u de voorbije twaalf maanden ontvangen? Wat was daarvan het onderwerp? Welk gevolg wordt in de meeste gevallen aan die klachten gegeven?*
De klachten die gedurende het afgelopen jaar werden ontvangen worden hierna "gekwalificeerd" opgesomd naar analogie zoals deze worden omschreven in het rooster voor de registratie van klachten van CTR

Rooster voor de registratie van klachten jan-dec 2016

Commissie te Turnhout

1 Plaatsing in een gevangenis en overbrengingen		
1.1	Betwisting van de huidige classificatie	
	<i>Betwisting straf</i>	3
1.2	Betwisting van de overbrengingen	
	<i>Verzoek transfer (2 om medische redenen)</i>	8
	<i>Bij transfer zeer vroeg opstaan/zeer lang wachten</i>	1
	<i>Na transfer geen eten voorzien, celgenoot mag dit niet aannemen</i>	1
1.3	Binnenkomst en ontmoetingen directeur, maatschappelijk werker, arts	
1.4	Vreemdelingen – racisme – weigering van ongewone stappen	
	<i>Beledigende uitspraken / racisme</i>	5
1.5	Strafuitvoeringsmodaliteiten (personeelscollege, SURB)	
1.6	Andere	
	<i>Goederen verdwenen na transfer</i>	3
	<i>Na transfer: goederen niet bezit & geen afgiftebewijs</i>	1

2 Materiële levensomstandigheden in de gevangenis	
2.1	Cel: verlichting-elektriciteit, verluchting, sanitaire installaties, onderhoud
	Vochtplekken op het plafond in cel 1
	<i>Toilet stuk / vieze douches / vuil / te weinig toilet papier</i> 4
	TV-teletekst werkt niet / Infokanaal werkt niet 2
	<i>Indicatorlampje werkt niet bij oproep</i> 2
	<i>Slechte verluchting douches 2de verdiep/douchetegels vallen op de grond</i> 2
	<i>Slechts om de twee weken worden lakens gewassen</i> 1
	<i>Bij warm weer weinig/geen ventilatie</i> 1
	<i>IJskast stuk</i> 1
2.2	Samenwoning-overbevolking: lichamelijke hygiëne, intimiteit, agressie op cel
	<i>Wenst op cel met niet-rokers / max met 2 op cel / cel alleen</i> 5
	<i>Dagelijks/meermaals per week douchen / douchen na kappersbezoek</i> 3
2.3	Kledij, schoeisel
	<i>Schoenen vertonen beschimmelings, na reclamatie tē grote schoenen</i> 1
2.4	Bezit van voorwerpen
	<i>Wenst huidige jeansbroek af te staan en nieuwe te ontvangen</i> 1
	<i>Beperking aantal Cd's / wisselen Cd's niet uitgevoerd</i> 2
	<i>CD met Arabisch label / Marokkaanse muziek afgenomen</i> 2
2.5	Boekhouding – persoonlijke rekening, inhoudingen
	<i>Probleem met rekendienst</i> 1
	<i>Betalingen door boekhouding gebeuren te laat</i> 2
	<i>Schorsing betalingen CM arbeidsongeschiktheid</i> 1
2.6	Kantine en externe aankopen
	<i>Weigering/Geen sociale kantine</i> 5
	<i>Verzoek uitbreiding kantenlijst / prijzen te hoog</i> 3
2.7	Behoud van de eigen ruimte (gordijnen, decoratie, aankleding)
2.8	Andere:
	<i>Na transfer goederen verdwenen</i> 1
3 Omstandigheden van het leven in gemeenschap	
3.1	Angst voor verplaatsingen in de inrichting
3.2	Vertegenwoordiging van de gedetineerden bij het beheer van het dagelijkse leven (nadere regels omtrent de verkiezing, bevoegdheid, beperking)
3.3	Bedreigingen en afpersing
	<i>Onveiligheidsgevoel - Bedreigingen - angst fysiek geweld / geen wandeling meer en wenst camerabewaking op wandeling</i> 3
3.4	Andere:
	<i>Nachtlawaai / geen reactie bij melding lawaai</i> 4
	<i>Probleem met cipier i.v.m. toelating gebruik telefoon</i> 1
	<i>Geen bezoek aan kapper in gevang</i> 2
	<i>Vraag hoe het komt dat hij altijd dezelfde cipiërs heeft</i> 1
	<i>In hongerstaking o.w.v. discussie met boekhouding</i> 1
	<i>Bij etensbedeling begint men steeds aan zelfde kant</i> 1
	<i>Etensbedeling zonder haarnet</i> 1
	<i>Rapportbriefjes verdwijnen geen antwoord op rapportbriefjes</i> 3
	<i>Herstelling van materiaal duurt lang</i> 1
	<i>Chefs zouden dranklucht verspreiden wanneer zij hun dienst aanvatten</i> 1
4 Contact met de buitenwereld	
4.1	Telefoon en briefwisseling (toegang tot de telefoon, controle, niet-naleving van het briefgeheim, toegang tot internet, kranten en tijdschriften)
	<i>Weigering telefoongesprek/Niet naar alle nrs. mogen bellen/Niet telefoneren tijdens etensbedeling</i> 4
	<i>Aankopen belkrediet enkel met ronde bedragen</i> 1
	<i>Te weinig privacy bij telefoneren</i> 1
	<i>Bij tucht slechts 1x bellen, niet geweten wanneer</i> 1
	<i>Achterhouden/verdwijnen van post</i> 3
	<i>Foutieve bestelling Postorderbedrijf terugsturen kan niet</i> 1
4.2	Organisatie van & voorwaarden voor bezoek (aan tafel, ongestoord bezoek, individueel achter glas, advocaten, geneesheren, bezoekrechten), mogelijke sancties, opschortingen en beroepen
	<i>Vraag om systeem in te voeren met afscheurstrook met bezoeksbeslissing (bevestiging/weigering)</i> 2
	<i>Interventie tijdens ongestoord bezoek - rookmelder ging af</i> 1

	<i>Vraag / Weigering ongestoord bezoek</i>	2
	<i>Weigering bezoek echtgenote, die IK verloren heeft</i>	1
	<i>Mag geen contact hebben met buitenwereld</i>	1
	<i>Verdachte mag dagelijks bezoek ontvangen</i>	1
	<i>Glasbezoek, had geen tuchtmaatregel</i>	1
	<i>Weigering bezoek; aanvraagdocument onvindbaar</i>	1
	<i>Weigering celbezoek</i>	1
	<i>Problemen kinderbezoek/panieksituatie bij kinderen/chefs agressief</i>	2
	<i>Bezoek 12u15, nadien geen eten wegens begin gevangenisarbeid</i>	1
4.3	<i>Contact met de media</i>	2
4.4	Andere:	
	<i>Weigering inzage vonnissen/dossiers Parket/kopie dossier</i>	1
	<i>Opvragen moederfiche</i>	1
	<i>Niet opgeroepen voor zitting/kon zich niet verdedigen</i>	1
	<i>Weigering contact advocaat/Weigering pro-deo advocaat</i>	1
	<i>Toestemming zitting Hof bij te wonen, niet mogen gaan</i>	1
	<i>Mocht niet naar begrafenis celgenoot, ondanks toestemming</i>	1
	<i>Geen IK; moet gratis</i>	1
	<i>Wil goederen meegeven met bezoek - niet aanvaard</i>	1
	<i>Wil winterjas, muts, sjaal en 1 paar handschoenen, maar mogen niet worden afgegeven ondanks toelating</i>	1
5	Godsdienst en levensbeschouwing	
5.1	Recht om zijn godsdienst of levensbeschouwing te beleven (weigering van individuele of gemeenschappelijke beleving, religieuze voorwerpen)	
5.2	Religieuze, spirituele of morele bijstand (voorwaarden en moeilijkheden)	
5.3	<i>Bezit van godsdienstige voorwerpen en de verplaatsingen ervan binnen de gevangenis (bijvoorbeeld gebedstapijt)</i>	1
5.4	Andere:	
6	Vormingsactiviteiten en vrijetijdsbesteding	
6.1	Toegang tot opleidingen, alfabetiseringscursussen, beroepsopleidingen of sociaal-culturele vormingen (toelaatbaarheidsvoorwaarden, opleidingsbijdragen, validering van de lessen, intrekking)	
6.2	Inschrijving voor een externe, secundaire, hogere, universitaire opleiding (tussenkost in het inschrijvingsgeld) en stages	
6.3	Gebruik van de bibliotheekvoorzieningen	
6.4	Lichamelijke oefeningen en sportactiviteiten, dagelijkse wandeling	
6.5	Recreatieve activiteiten	
6.6	Intellectuele of artistieke activiteiten	
6.7	Andere:	
	<i>Geen toegang tot computerlessen</i>	1
	<i>Geen aanmoedigingspremie om lessen te volgen</i>	1
7	Werk	
7.1	Toegang tot werk (beschikbaarheid, wachtlijst)	
	<i>Vraag om werk / meer werk</i>	12
	<i>Beloofde job niet krijgen o.w.v. probleem met kwartierchef/cipier</i>	2
	<i>Werk op cel o.w.v. epilepsie</i>	1
	<i>Tijdens staking geen werk</i>	3
	<i>Tijdens staking geen uitbetaling/geen communicatie</i>	3
7.2	Werkomstandigheden (duur, uurroosters, inkomsten, ongevallen, ontslag)	
7.3	Welzijn op het werk (bekwaamheid, medische onderzoeken, verzekering)	
7.4	Werk en voorbereiding met het oog op tewerkstelling na de vrijlating	
7.5	Ongewenste intimiteiten op het werk	
7.6	Andere:	
8	Gezondheidszorg en gezondheidsbescherming	
8.1	Verstreekte zorgen: interne en externe doktersraadplegingen, verwondingen bij agressie, keuze van de arts, voortzetting van een behandeling opgestart voor de opsluiting, kopie van het dossier, hospitalisatie	
	<i>Arts brengt bezoek op cel i.p.v. kabinet in bijzijn celgenoten</i>	1
	<i>Vraag om dokter, geen dokter gekomen</i>	1
	<i>Wenst bepaalde psychiater te spreken/opname FPC</i>	1
	<i>Wil niet naar FPC</i>	1
	<i>Persoon met astma- en hartproblemen had griep en koorts in afzonderingscel geplaatst. (Vermoeden dat hij onder invloed was)</i>	1

	<i>Wil cel op gelijkvloers o.w.v. hartproblemen</i>	1
	<i>Weigering zelf voorgeschreven door ziekenhuisarts</i>	1
	<i>Brace voor knie zelf te betalen</i>	1
	<i>Heeft lenzen nodig, maar bezoek mag deze niet meebrengen / heeft geen reservebril</i>	1
	<i>Moet op de grond slapen en heeft artrose</i>	1
8.2	Verslechtering van de gezondheidstoestand en risico op overlijden (mededeling aan de familie)	
8.3	Medische expertise	
8.4	Geestesziektes	
8.5	Voeding en hygiëne	
	<i>Vraag warm eten 's avonds - geen variatie</i>	1
	<i>Ofschoon keuze moslim-menu toch varkensvlees</i>	1
	<i>Te weinig aardappelen, kroketten, te weinig brood, weinig variatie / slechte voeding</i>	7
	<i>Bewaren brood op cel voor volgende dag</i>	1
8.6	Besmettelijke ziektes	
8.7	Behandeling van verslaving / medicatie	
	<i>Wil slaapmiddel i.p.v. antidepressiva</i>	1
	<i>Weigert medicatie, beweert niet ziek te zijn</i>	1
	<i>Wil geen inspuiting meer, maar pillen / stopzetting inspuiting</i>	3
	<i>Na verdubbeling medicatie, geen controle</i>	1
	<i>Medicatie stopgezet, zou handel drijven</i>	1
	<i>Gedwongen inspuiting, geen uitleg waarom en wordt er depressief van</i>	1
8.8	Beroepsgeheim	
8.9	Andere:	
	<i>Onvoldoende zorg geïnterneerden/niet correct behandeld</i>	3
	<i>Bekwaamheid tandarts/arts gevangenis</i>	3
	<i>Lange wachttijden consultatie tandarts</i>	2
9	Psychosociale dienst	
9.1	Toegang tot de sociale dienst (wachttijd voor een afspraak, achterstand inzake het dossier, weigering van contacten of stappen)	
9.2	<i>Psychologische expertise (betwisting van de gegevens van de expertise en het gebruik ervan voor de strafuitvoeringsmodaliteiten, beroep op een deskundige naar keuze, beroepsgeheim)</i>	2
	<i>Niet akkoord met verslag; machtsmisbruik</i>	1
9.3	Juridische bijstand (recht, informatie)	
9.4	Andere:	
	<i>Slechts tweemaal PSD kunnen spreken</i>	1
10	Orde – veiligheid – gebruik van dwang	
10.1	Identificatie van de gedetineerde (identiteitsbewijs, vingerafdrukken)	
10.2	<i>Fouillering (van de gedetineerde-beperkt of naakt, kledij, cel)</i>	3
10.3	<i>Bijzondere veiligheidsmaatregelen (verantwoording, voorwaarden en rechten, register en toegang tot commissies) en individueel bijzonder veiligheidsregime (motivering, duur, medisch advies, voorwaarden, advocaat, bezoeken van de directeur en de arts, register, beroep)</i>	1
	<i>Wil terug naar gewone cel</i>	2
10.4	Dwangmaatregelen (gebruik van middelen, evenredigheid, registratie)	
10.5	Geweldpleging ten aanzien van de gedetineerde door het personeel	
10.6	Andere:	
	<i>UP's ingetrokken - geen reden gekend</i>	2
11	Tuchtregime	
11.1	Tuchtrapport: opsteller bekend, getuigenis van collega's of medegedetineerden, fouten bij de keuze van de categorie, niet-naleving van de procedures of sancties waarin is voorzien, toegang tot de advocaat, betwisting van het rapport en de sancties, taal- en vertaalprobleem, chantage	
	<i>Feiten verslag tuchtprocedure niet correct</i>	2
11.2	Afzondering op cel: bewaarde rechten	
	<i>Observatiecel onmenselijk (4 à 5 maanden)</i>	1
11.3	Plaatsing in naakte cel: duur, hygiënische omstandigheden, wandeling, medische en externe bezoeken, beleving van godsdienst of levensbeschouwing	
11.4	Klachten en rechtsvorderingen: indiening van een klacht bij de politie, belemmeringen voor een rechtsvordering	
11.5	Andere:	
	<i>Tucht niet in verhouding tot inbreuk</i>	1
	<i>Uitlokken tucht om directie te spreken</i>	1
	<i>Onterecht tucht/Tucht zonder gehoord te worden/Zonder tuchtrapport uit de les gehaald</i>	5

12 Commissies van toezicht		
12.1	Kennis van het bestaan van de plaatselijke commissie en mogelijkheden om de leden ervan te ontmoeten	
12.2	Weerstand personeel, vernietiging van brieven en brievenbussen	
12.3	Bedreigingen en ongewenste intimiteiten wegens relaties met de leden van de commissie	
12.4	Weigering om een ontmoeting met een lid van de commissie toe te laten	
12.5	Onwenselijke wachttijden voor de gedetineerden, de families	
12.6	<i>Aanvragen voor een tussenkomst bij de directie, bij een advocaat, tolk</i>	2
12.7	<i>Beroep op een arts van de commissie voor allerhande zorgen, voor een advies met betrekking tot de gezondheidstoestand</i>	4
12.8	Andere:	
	<i>Vraag om opzoeking art. 46§2 Basiswet - Art. 10</i>	1
	<i>Vraag om opzoeking art. 94 basiswet</i>	1
	<i>Vraag om maandelijks bezoek CVT</i>	1
	<i>Verzoek CVT om contact name met vriendin</i>	1
	<i>Vraag CVT om overzicht alle klachten</i>	1

*
* *